Рўзнома аз соли 1924 чоп мешавад

Номҳои пешинаи рўзнома «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991)

Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

1 майи соли 2024
Чоршанбе
№ 34 (15045)

e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozi@list.ru

БА ДАСТАИ ЯККАЧИНИ ҶАВОНОНИ ЎЗБЕКИСТОН ОИД БА ФУТБОЛ

Фарзандони азизи ман!

Шуморо ба муносибати роҳ ёфтан ба талоши ниҳоии Ҷоми Осиё оид ба футбол дар байни ҷавонон, ки дар Қатар баргузор мегардад ва бинобар ба даст овардани роҳхат ба Бозиҳои тобистонаи олимпӣ дар Париж самимона ва аз тахти дил муборакбод менамоям.

Мухлисони варзиши мамлакат, тамоми халқи сермиллати мо ин ғалабаи бемислро, ки дар таърихи футболи Ўзбекистони азиз бори аввал ба даст омад, бо хурсандии азим ва ифтихори беназир истиқбол намуданд.

Дар пояи ғалабаи таърихии шумо, бешубҳа эътибори ҳамешагӣ, корҳои васеъмиқёси амалӣ дар соҳа нуҳуфтааст, ки солҳои охир дар мамлакати мо ба рушди варзиш, аз ҷумла футбол дода мешавад.

Тахти роҳбарии мураббиён ва мутахассисони соҳибтаҷриба варзишгарони ҷавону серғайрати мо ба ин мусобиқа ҳамаҷониба тайёрӣ диданд, дар ҳар як бозӣ маҳорати ҳақиқӣ, иродаву устуворӣ намоиш доданд, ки бидуни шак сазовори эътирофи баланд мебошад.

Тўли тамоми 5 бозӣ дар муборизаҳои шадид бо дастаҳои пурзўртарини Осиё дастаи яккачини мо нафақат дарвозаи худро боэътимод ҳифз кард, балки боз ба дарвозаи ҳарифон 14 тўб зад, ки дар таърихи футболи мо дастоварди беназир ба шумор меравад.

Боварӣ дорам, ки шумо аз ин комёбӣ илҳом гирифта, дар бозии ниҳоӣ барои дарёфти унвони ифтихории чемпиони Осиё сазоворона мубориза мебаред.

Аз имконият истифода бурда, ба ҳамаи шумо, волидайни шумо, мураббиёну устодон аз тахти дил миннатдорӣ баён мекунам.

Тамоми халқи Ўзбекистон ба шумо бахту саодат ва пирўзиҳои дурахшон орзу мекунанд, фарзандони азизи ман.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон

Аз ҷониби ҷамъияти масъулияташ маҳдуди «Сурхон Агро мажмуаси» дар ноҳияи Музрабод барои ду ҳазор сар чорвои калони шохдор маҷмўи чорвопарварӣ бунёд мегардад.

ТАҶРИБАИ САЙҲУНОБОД ДАР МУЗРАБОД ОММАВӢ МЕГАРДАД

Маҷмўи замонавӣ тақрибан ҳазор гектарро дарбар мегирад. Лоиҳае, ки арзишаш 110 миллиард сўм мебошад, дар худ маҷмўи чорвопарварӣ, корхонаи коркарди шир, анборхонаи гунҷоишаш 1200 тонна, бино барои парвариш кардан ва ниғоҳ доштани озуқавориро гунҷондааст. Ҳоли ҳозир дар ин ҷо чорвои зотдор парвариш карда мешавад, 110 ҷойҳои доимии корӣ ташкил карда шудааст.

Ҳокими вилояти Сурхондарё Улуғбек Қосимов аз маҷмўи мазкур боздид ба амал оварда, бо кори он шинос шуд. Сарвари минтақа таклифҳоро шунид, аз мушкилоти соҳибкорон хабардор шуд. Ба шахсони масъул бобати кумакрасонӣ ба ҳаллу фасли мушкилоти вобаста ба таъминоти барқу оби маҷмўъ супоришҳои дахлдор дода шуданд, зарурияти минбаъд вусъат додани лоиҳа, зиёд кардани ҳаҷми истеҳсолот ва миқдори ҷойҳои корӣ таъкид гардид.

Худи ҳамон рўз ҳокими вилоят аз маҳаллаи «Халқ йўли» боздид ба амал овард ва бо ҷараёни коре, ки дар асоси таҷрибаи Сайҳунобод татбиқ мегардад, ошно шуд. Ў дар хонадони Санобар Қурбонова кўдакистони хонагиро аз назар гузаронд, бо фаъолияти Хайрулло Холиев бинобар занбўриасалпарварӣ, чорвопарварӣ, асппарварӣ, ниҳолпарварӣ, бо кори Ўктам Сафаров бобати тайёр кардани маҳсулоти миллии бофандагӣ ва хонакорӣ шинос гардид. Роҳбари вилоят вобаста ба оммавӣ гардондани таҷрибаи онҳо, дар як хонадон ҷорӣ кардани лоиҳаҳои аз ҷиҳати иқтисодӣ самаровахш, бинобар якчанд самтҳо зиёд кардани даромади оилаҳо аз ҳисоби истифодаи самаровахши қитъаҳои наздиҳавлигӣ, таъмин намудани шуғли аҳолӣ таклиф ва тавсияҳо дод.

Холмўъмин МАМАДРАИМОВ,
хабарнигори ЎзА.

ИМКОНИЯТҲОИ НАВ ДАР ОМЎХТАНИ ЗАБОНҲОИ ХОРИҶӢ

Даврони кунунии ҷаҳонишавӣ аз ҳар кадоми мо тақозо дорад, ки ҳампои замон бошем. Яъне мо имрўз дар кадом соҳае кор накунем, бояд баробари забони модарӣ чандин забони хориҷиро низ донем.

Бинобар ҳамин ҳам инсоне, ки забон медонад, ба олам саёҳат мекунад, дўстон пайдо менамояд, шариконӣ нав меёбад. Вай бо фарҳанг ва таърихи халқҳои ҷаҳон шинос мегардад. Аз ин рў, нафақат дар кишвари мо, балки дар тамоми ҷаҳон рағбат ба омўхтани забонҳои хориҷӣ рўз аз рўз меафзояд.

Ман фикр мекунам, вақте ки инсон забонҳои хориҷиро мукаммал медонад, бо якчанд забон муомила карда метавонад ва касби дуруст интихоб мекунад, ҳаёти ў рангин мегузарад. Маҳз бинобар ин дар Ўзбекистон амиқ омўхтани забонҳои хориҷӣ дар тарбияи ҷавонон ва тайёр кардани мутахассисони тавонманди соҳаҳои гуногун вазифаи муҳим донистa мешавад.

Дар пояи ин сиёсат омода намудани матахассисони баландихтисос, кадрҳои донову тавоно қарор дорад, ки ба оянда, барои рушди мамлакат хидмат мекунанд, қодиранд дар бозори ҷаҳон рақобатбардорӣ кунанд, барои тарбияи насли наврасӣ қобили рақобат мебошанд.

Ҳар як инсоне, ки забонҳои хориҷиро мукаммал медонад, нафақат дар кори худ навоварӣ ворид мекунад, вазифаи супурдашударо босифат иҷро ва ғояҳои пешқадамро пешкаш менамояд, балки боз аз зинаҳои хидматӣ пеш меравад, яъне ба мансабҳои баландтар мерасад, барои худ асоси мустаҳками пешрафтро омода менамояд. Аз ҳама муҳимаш инсоне, ки забонҳои хориҷиро хуб медонад, дар ҳар кучое набошад кор пайдо мекунад ва ба кумаки дигарон ниёзманд намегардад. Ин собит менамояд, ки донистани забон дар даврони ҷаҳонишавӣ чи қадр муҳим аст.

Тавре ки сиёсатмадори шинохта Нелсон Мандела гуфтааст: «Агар шумо бо касе ба он забоне, ки ў медонад ҳарф занед, ба шуури вай ворид мешавед. Агар шумо ба забони модарии ў сухан гўед, пас ба қалби ў роҳ меёбед». Ин аст, ки муомила карда тавонистан ба забони хориҷӣ чун бо забони модарӣ ба нармгуфторӣ ба ҷавонон барои дарёфти имкониятҳои нав роҳ мекушояд.

Солҳои охир мо аз шабакаҳои иҷтимоӣ ва расонаҳои интернет дар бораи он ки ҷавонони дар хориҷа машғули мо бо мушкилиҳои гуногун ва душвориҳо бинобар надонистани забон ба воқиф набудан аз навгониҳо рў ба рў меоянд, бисёр мешунавем. Ин ҳар кадоми моро водор менамояд, ки аз ин хусус андеша намоем, мушоҳидакор бошем. Метавон хулоса баровард, ки дар ин масъала ҳанўз мушкилот мавҷуданд.

Оё ин мушкилотро бартараф кардан мумкин аст? Албатта, шумо инро метавонед. Барои ин ҳамватанони моро зарур аст, ки аз хидматҳои Оҷонсии муҳоҷирони меҳнати хориҷӣ самаровахш истифода бубаранд. Вале аксар шаҳрвандони мо ба Русия ё худ Қазоқистон рафтанро беҳтар медонанд, онҳо амнияти худро фикр намекунанд.

Ҳоли ҳозир дар кишвари мо низоми нави таъмин кардани тайёркунии забонӣ ва касбӣ, амният ва кафолати шуғли муҳоҷирони меҳнатӣ, ки мехоҳанд барои кор ба хориҷа раванд, ба роҳ монда шудааст. Бо вуҷуди имконият ва шароитҳое, ки аз ҷониби давлатамон фароҳам оварда мешаванд, ҷавононамон забонҳои хориҷиро намедонанд, вале бидуни андеша, ҳаёти худро ба хатар гузошта ба хориҷа мераванд. Бинобар он ки забонро намедонанд, наметавонанд кор ёбанд, шуғли дурустро интихоб намоянд, мушоварат кунанд ва ба ҳуқуқи худро ҳимоя намоянд.

Бо назардошти мушкилоти мазкур бобати ташаккул додани сиёсати муҳоҷират, ки дар худ муҳоҷирати меҳнатӣ ва ҷараёнҳои байналхалқии муҳоҷирати меҳнатиро дар кишвари мо фаро мегирад, корҳои мустақим татбиқ мешаванд. Ба танзими масъалаҳои муҳоҷирати меҳнатӣ, аз байн бардоштани мушкилоти мавҷуда, фароҳам овардани имкониятҳо барои баланд бардоштани ихтисоси касбии ҳамватанони мо пеш аз ба хориҷа баромадан эътибори зиёд дода мешавад.

Чунончи, муоҳидаи ҳамкорӣ бо 300 нафар коргузорон ва оҷонсиҳои кадрии 28 кишвар бобати ҷалби қувваҳои корӣ аз Ўзбекистон имзо гардид. Ғайр аз ин аз ҷониби Вазорати оид ба мубориза бо нодорӣ ва шуғл дар ҷумҳурии мо бинобар омўхтани забонҳои хориҷӣ ва касбҳо 32 мономарказ, 50 маркази таълими касбӣ ва ба 13 маркази тайёркунии мутахассисони баландихтисоси соҳаи сохтмон, 48 марказ дар ҳамкорӣ бо 10 ташкилоти хориҷӣ ва курсҳо ташкил карда шуданд.

Дар машварате, ки 2 апрели соли равон тахти сарварии Президент баргузор гардид, бобати ба роҳ мондани низоми нави ташкили кор дар самти мазкур вазифаҳои мушаххас муайян карда шуданд. Мувофиқи маълумоти он дар 27 муассисаи таълими касбӣ курсҳои нави такмили ихтисос ба роҳ монда мешаванд. Дар онҳо шаҳрвандон, ки мехоҳанд дар хориҷа кор кунанд, ба муҳлати 1 сол дар асоси пулию қарордодӣ таълим мегиранд, омўзондани забони хориҷӣ дар ҳамкорӣ бо марказҳои хусусии таълимӣ татбиқ карда мешавад.

Таълими касбӣ ва тайёркунии мақсадноки шаҳрвандоне, ки тахассуси касбӣ надоранд ва забонро намедонанд, дар муассисаҳои таълими касбӣ ба роҳ монда мешавад. Бо ин мақсад дар назди Оҷонсии муҳоҷирати меҳнати хориҷӣ марказҳои таълимии забонҳои хориҷӣ ва тайёркунии шаҳрвандон ба кор кушода хоҳад шуд.

Ҳамзамон вазифаи атташе бинобар муҳоҷирати меҳнатӣ ва намояндаи оҷонсӣ дар Арабистони Саудӣ, дар сафоратхона ва консулгариҳои Британияи Кабир, Олмон, Полша, Венгрия ва Ҷопон ҷорӣ карда мешавад. Ба мақсади дар хориҷа очилан ҳаллу фасл намудани мушкилоти шаҳрвандони мо дар сафоратхонаҳо ва вазоратҳои соҳавӣ «кол-марказҳо»-и шабонарўзӣ ташкил мегарданд. Ба шарофати низоми мазкур ҳамватанони мо метавонанд ба тамоми саволҳое, ки онҳоро ба ташвиш овардаанд, таҷилан ҷавоб гиранд.

Яъне, дар мамлакати мо барои мутаашшакилона ва бидуни хатар ба хориҷа фиристондани шаҳрвандон корҳои муайяне татбиқ мегарданд. Вобаста ба ин он чиз шоёни таъкид аст, ки раванди «кор дар хориҷа – мувофиқи ҳамсоягӣ» татбиқ карда мешавад. Мувоини ҳоким, пешоҳанги ҷавонон шаҳрвандеро, ки мехоҳад дар хориҷа кор кунад, ба платформаи «Онлайн маҳалла» дохил менамояд. Номзадҳо барои иштирок ба озмунҳои коргузорони хориҷӣ ҷалб менамоянд. Кори таълими касбӣ ва тайёркунии мақсадноки шаҳрвандоне, ки тахассуси касбӣ надоранд ва забонро намедонанд, дар муассисаҳои таълими касбӣ ба роҳ монда мешавад.

Умуман дар мамлакати мо корҳои зиёде, ки ба такмил додани низоми муҳоҷирати меҳнатӣ, бозомўзонии касб ба шаҳрвандон пеш аз рафтани онҳо ба хориҷа, баланд бардоштани дониш ва малакааашон нигаронида шудаанд, татбиқ мегарданд. Мақсади ин саъю кўшишҳо яктост: ин ҳам бошад, ба ягон хел мушкилот ва монеа рў ба рў нагардидани ҷавонони мост, ки дар хориҷа кор мекунанд, ҳамчунин сиҳҳату саломат ба ватан, ба оғўши оила баргаштани онҳо мебошад.

Шерзод ҚУЛМАТОВ,
депутати Палатаи қонунгузории Олий Маҷлис.

ДАР ЯК МАҲАЛЛА – 102 СОҲИБКОР

Дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Хонтеппаи ноҳияи Шаҳрисабз 2 ҳазору 367 нафар аҳолӣ умр ба сар мебарад. Бояд гуфт сокинони ин маҳалла бо чашмикордонӣ, соҳибкорӣ ва меҳнатдўстӣ аз дигар маҳаллаҳои ноҳия ҷудо шуда меистанд.

Дар ин ҷо айни замон 102-то субъектҳои соҳибкорӣ самаранок фаъолият мебарад.

Назар ба таъкиди ёвари ҳокими ноҳия Илҳом Исоев дар маҳалла одами бекор нест ва ҳама аз пайи як шуғлест.

Ба корхонаи хусусии «Азизов Фатҳиддин» соҳибкор Камолиддин Набиев асос гузоштааст. Корхонаи хурд намаки йоддодашуда ва оби нўшокии қадоқкардашуда истеҳсол менамояд. Сехи коркарди об мувафққатан бозмондааст. Сехи намак фаъолият мебарад. Барои ба амал татбиқ сохтани лоиҳа 12 нафар ба кор ҷалб шудааст.

Соҳибкор Маъруф Умаров бо унвони «Кеш стар» сехи қаннодӣ кушодааст. Дар корхонаи хурди хусусӣ шуғли 4 нафар аъзои оила таъмин гаштааст.

Корфармои коргоҳ Суҳробҷон Умаров мегўяд дар сехи мо алҳол ду навъ ширинӣ – ҳалвои Қўқанд ва навот истеҳсол мегардад ва дастранҷи худро ба бозори дохилӣ мебарорем.

Ба ноҳияамон аз хориҷ сайёҳон меоянд ва ба қаннодии миллии мо таваҷҷуҳ менамоянд. Ҳар моҳ ба ҳисоби миёна бештар аз 1 тонна маҳсулот мебарорем. Дар маҳаллаи зикршуда ҳар вачаб замин ва рўиндарича баҳисоб аст. Сокинон аз қитъаи наздиҳавлӣ самаранок истифода мекунанд. Масалан, Музаффар Давронов дар 2 сотих рўиндаричааш гармхона ташкил карда, тути заминӣ ва лимон парвариш менамояд.

Дар 10 сотих чорбоғи худ низ М. Давронов гармхона ташкил карда, боинҷон парвариш месозад. Порсол 3 тонна ҳосил гирифт. Ният дорад имсол аз боинҷон 10 тонна ҳосил бардорад. Касе меҳнат мекунад, асло кам намешавад, мегўяд вай.

Ўлмас БАРОТОВ,
мухбири ЎзА.

Ба қарибӣ дар Институти давлатии тиббии Бухоро ба номи Абўалӣ ибни Сино конгресси аввалини Ассотсиатсияи ҷарроҳони ултрасадои Осиёи Миёна баргузор гардид.

КОНГРЕССИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

Дар он қариб 300 нафар олимони пуртаҷриба ва ҷавон оиди намудҳои гуногуни ҷарроҳӣ аз мамлакатҳои Қазоқистон, Қирғизистон, Тоҷикистон, инчунин Курияи Ҷанубӣ, Муғулистон, Туркия ва Русия иштирок карданд.

Дар анҷуман усулҳои санҷиши ултрасадо дар ҷарроҳии муосир ҳаматарафа муҳокима гардида, олимон бо ҳамдигар таҷриба иваз карданд. Баромадкунандагон дар бораи бозёфтҳои илмие, ки баҳри муолиҷаи самаранокии ҷарроҳӣ муоинаи ултрасадо кумак расонда метавонад, таваққуф карданд. Иштироккунандагони ҷорабинӣ маърўзаҳои президенти Ассотсиатсияи ҷарроҳони ултрасадои Осиё, профессор Ил Енг Парк, президенти Ассотсиатсияи ҷарроҳии ултрасадои Курияи Ким Ҳюн Чёл, президенти Ассотсиатсияи ҷарроҳии ултрасадои Осиёи Марказӣ Пуревбаатар Бат-Ирээдуи, президенти Ассотсиатсияи ҷарроҳони ултрасадои Ўзбекистон, профессор Баходур Сафоевро шуниданд.

А. АВЕЗОВ,
мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

Сокинони деҳқадаи кӯҳистонии Минчҷири ноҳияи Китоби вилояти Қашқадарё аз таҳдиди ошкори ҳашароти зиёновари малах изҳори нигаронӣ карданд.

МАЛАХ БА КИШТЗОР ТАҲДИД МЕКУНАД

Ин деҳа 20 километр дуртар аз маркази ноҳия ҷой гирифта, дорои 200 нафар хоҷагӣ аст. Шуғли асосии бошандагони маҳал бештар деҳқониву парвариши чорво мебошад ва онҳо зиндагии худро аз ин роҳ обод месозанд. Аммо дар ин авохир киштзорони атрофи деҳа ва чарогоҳҳои он ба офати табиии малах дучор гардида, пайваста тахриб мебинанд. Навъи «Мароқанд»-и малах, ки аз зиёновартарин ҳашарот ба ҳисоб меравад, зиёдтар аз 50 гектар заминҳои кишти хоҷагиҳои фермерӣ ва чарогоҳҳои наздикии деҳаи Минчҷирро пахш намудаву осеби зиёде мерасонанд. Ин офати табиӣ бо суръати ҳарчӣ бештар ба сӯйи хоҷагиҳои деҳқонии аҳолии деҳа наздик мешавад ва пеши роҳи даҳҳо гектар заминҳои сабзи доманакӯҳро ба биёбон мубаддал месозад.

Назар ба гуфтаи Ҷӯрақул Абдуллоев, раиси ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Қашқадарё», сокинони деҳқадаи Минчҷир ӯро 16-уми апрели соли ҷорӣ аз таҳдиди ин офати табиӣ огоҳ сохтанд. Дар зудтарин фурсат ситоди махсус ташкил шудаву идораҳои мутасаддӣ мубориза алайҳи ин офати табииро оғоз карданд. Мутаассифона таҳдиди он ба олами растаниҳои атроф ҳамоно боқӣ мондааст. Ҳарчанд бошандагони деҳаи Минчҷир якҷо бо мутахассисони Саридораи карантини вилояти Қашқадарё барои рафъи ин офати табиӣ пардохтаанд, малахи навъи «Мароқанд» ба киштзорони хоҷагиҳои фермерӣ ворид гашта, ба сайри офатбори худ идома медиҳад. Назар ба маълумотҳо, воситаҳои кимиёвӣ, ки аз ҷониби Саридораи мубориза алайҳи малах ва парвонаи тути вилоят барои бартараф кардани ин офат истифода мешаванд, чандон таъсирнопазиранд. Ба таъкиди агрономи идораи мазкур Олим Хӯҷақулов доруҳои кимиёвӣ дар рӯзҳои нахустини инкишофи малахи «Мароқанд» таъсир мекунанд, вақте ба парвоз омад, гирифтани пеши роҳи ин офат амри муҳол мегардад.

Шариф ХАЛИЛ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Қашқадарё.

ҲИФЗИ ҲУҚУҚУ МАНФИАТИ КОРМАНДОН

Бо ташаббуси иттифоқҳои касабаи кормандони соҳаҳои соҳибкорӣ, тиҷорат ва хидматрасонии шаҳри Тошканд дар Академияи молия ба муносибати 28 апрел – Рӯзи умумҷаҳонии ҳифзи меҳнат анҷуман баргузор гардид.

Дар чорабинӣ масъалаҳои марбут ба меҳнат, ҳифзи меҳнат, дастрасии аҳолӣ ба меҳнати осоишта ва фароҳам овардани шароити корӣ барои шаҳрвандони мамлакат ва ҳифзи ҳуқуқу манфиатҳои кормандон мавриди баррасӣ қарор дода шуд.

Дар он таъкид гардид, ки иттифоқҳои касаба ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ дар ин рӯз чорабиниҳои оммавӣ, аз ҷумла конференсия ва вохӯриҳо гузаронида ҷиҳати беҳтар намудани шароити меҳнатии коргарон, ҷиҳозонидани коргоҳҳо бо технологияи аз ҷиҳати экологӣ тоза ва риоя кардани бехатарии меҳнат дар ҷойи кор тадбирҳо амалӣ мегардад.

Ҳифзи меҳнат дар асоси қонуни дахлдор ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ҷорӣ карда мешавад, ки ба таъмини бехатарӣ, саломатӣ ва қобилияти кории шахс дар раванди меҳнат нигаронида шудааст.

Намояндаи ҳифзи меҳнат шахсе мебошад, ки ҳолати воқеии ҳифзи ҳар як ҷойи корро медонад. Дар мавридҳои зарурӣ ӯ мувофиқи супориши кумитаи иттифоқи касаба ё ҷамоаи меҳнатӣ ҳамчун намояндаи корхона дар кори давлатӣ, суд, ташкилотҳои ҷамиятӣ иштирок мекунад.

Ба намояндаи ҳифзи меҳнат як қатор имтиёз ва кафолатҳо дода мешаванд – дар давоми соатҳои корӣ ба ӯ барои таҳсил ва иҷрои вазифаҳои худ дар як ҳафта 2 соат вақти музднок ҷудо карда мешавад. Шахсони мансабдор барои поймол кардани ҳуқуқ ва ё монеъ шудан ба фаъолияти қонунии ӯ ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Раиси иттифоқҳои касабаи кормандони соҳаҳои соҳибкорӣ, тиҷорат ва хидматрасонии шаҳри Тошканд Дилфуза Исмоилова таъкид кард, ки шароити меҳнат ва муҳити корӣ барои ҳар як корманд хеле зарур буда, аз се як ҳиссаи умри кормандон дар он мегузарад. Ҳар шахс ба меҳнат, интихоби касбу кор, ҳифзи меҳнат ва ба ҳифзи иҷтимоӣ ҳуқуқ дорад.

Далер АЗИЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

БОЗДИДИ МЕҲМОНОН АЗ КОРХОНАҲОИ ФАЪОЛ

Ба қарибӣ гурӯҳи корчаллонон бо сарварии муовини якуми раиси палатаи савдо ва инвеститсияи Афғонистон Ҳусейн Муҳаммад Юнус дар мамлакатамон меҳмон буданд. Онҳо дар корхонаи «Қарасув мебел савдо»-и ноҳияи Ӯртачирчиқи вилояти Тошканд шуданд. Ҷонишини раиси Саридораи ҳудудии палатаи савдо-саноати вилояти Тошканд Равшан Бекҷонов меҳмононро ҳамроҳӣ намуд. Меҳмонон бо маҳсулоти мебели корхона, ки бо кумаки технологияи охирини замонавӣ аз ашёи хом истифода бурда истеҳсол мегардад, ошно шуданд.

Инчунин, аз маҳсулоти хонаи савдо, ки таҳти тамғаи «Ҷаннатмакон» ба фурӯш гузошта шудааст, дидан карданд ва оиди хидмати расонда додани маҳсулот ба мувофиқа омаданд. Дар поёни сафар шартномаи дуҷонибаи ҳамкорӣ ба имзо расид ва ба корхона барои ба Афғонистон расонда додани ҷиҳозҳо дилери расмӣ таъин карда шуд.

Корхонаи мазкур соли 2013 ташкил ёфта, дар худи ҳамон сол маблағи муомилоти солона 18 млрд.700 млн. сӯмро ташкил намуд. Дар корхона имрӯз 60 нафар ходим соҳиби ҷойи кори асосӣ буда, 46 нафар бо хонакорӣ, ҷамъ 104 нафар фаъолият доранд. Дар тӯли соли 2023 бо беш аз 60 ширкат ва корхона шартнома баста, ашёи хом харид ва дар асоси шартнома ба беш аз 20 ташкилот маҳсулот фурӯхт. Ба нақша гирифта шудааст, ки дар соли 2024 маблағи муомилоти маҳсулотро ба 25 млрд. сӯм расонда, шумораи ҷойи кориро ба 200-то зиёд гардонад.

Аъзоёни ҳайат, инчунин, ба маскани истироҳатии ҶММ «Turon Resort and Spa», ки дар ноҳияи Бӯстонлиқи вилояти Тошканд ҷойгир аст, ташриф оварданд.

А. ИСМОИЛОВ.

Аҷаб диёр

ЧАШМАИ НУРАТО

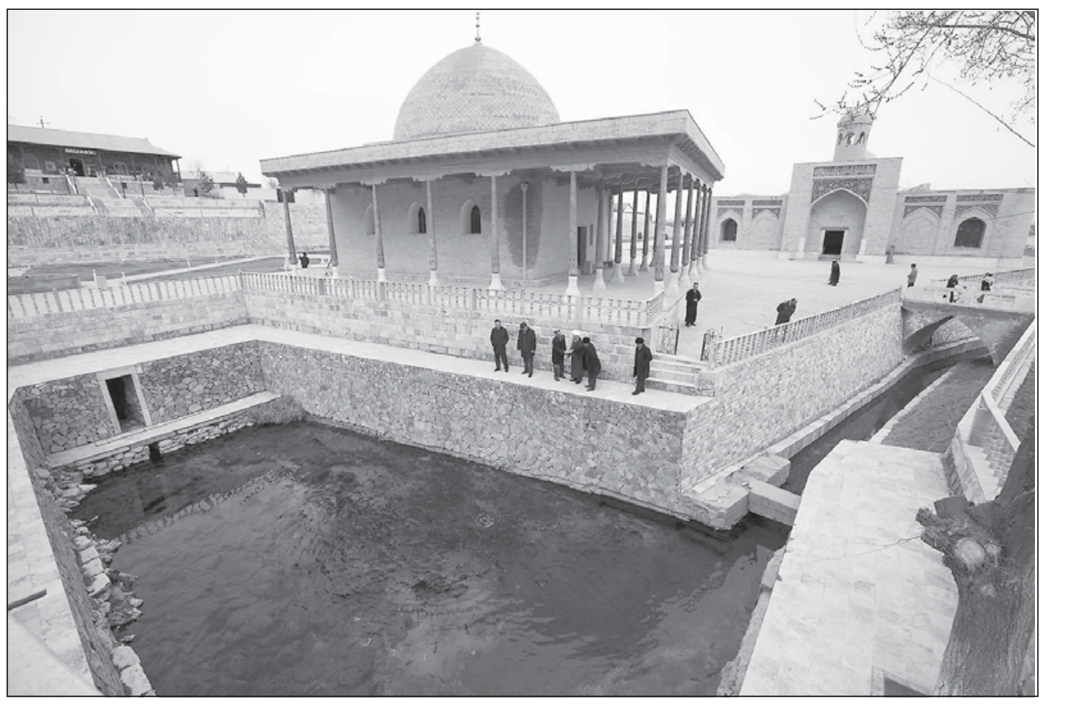

Нурато шаҳри куҳану ҳамешаҷавони вилояти Навоӣ буда, дар доманаи қаторкӯҳҳои Нурато ҷойгузин аст. Табиати рӯҳафзо дорад. Чашмааш маълуму машҳур аст. Аз қадимулайём ба шаҳри Нур (Нурато) ва Чашмаи он таваҷҷуҳи хоса зоҳир кардаанд. Имрӯз низ, ки дар кишвар сайёҳӣ рушду нумӯъ меёбад, аз гӯшаву канори ҷумҳурӣ, мамолики Шарқ ва Амрикову Аврупо мардуми бешуморе ба зиёрати Нурато меоянд.

Ҳазор сол муқаддам муаррихи машҳур Абӯбакр Наршахӣ навиштааст: «... Нур ҷойи бузургон аст ва дар вай масҷиди ҷомеъ аст ва работ (мусофирхона)-и бисёр дорад. Ва ба ҳар соле мардумони Бухоро ва ҷойи дигар ба зиёрати ин ҷо (Нурато – **Ӯ. Р.**) раванд. Ва аҳли Бухоро дар ин кор такаллуф (пешниҳод) кунанд. Ва касе, ки ба зиёрати Нур равад, фазилати ҳаҷ дорад. Ва чун бозоянд, шаҳрро хавоза банданд, ба сабаби омадан аз ҷойи мутабаррук. Ва ин Нурро дар вилоятҳои дигар «Нури Бухоро» хонанд». («Таърихи Бухоро», Душанбе, 1979, саҳ. 15).

Нураторо дар манбаъҳои хаттии таърихӣ чун шаҳри муборак ва табаррук таъриф додаанд.

Бешубҳа, дар шуҳрати шаҳри Нурато маҷмӯаи таърихии «Чашма» мақоми хос дорад. Ба ин маҷмӯа Чашма, масҷиди ҷомеи «Чилсутун», масҷиди «Панҷвақта» ва мақбараи Абулҳусайни Нурӣ шомил мебошанд. Об рӯшноист. Маҳз ҳамин нури оби шифобахши Чашма ба пайдоиши шаҳри қадимаи Нурато ва маҷмӯаи таърихии «Чашма» боис гардидааст.

Чашмаи Нурато туҳфаи нодири табиат аст. Он аз сатҳи баҳр дар 524 метр баландӣ қарор дорад. Оби Чашма хуштамъ буда, бӯй надорад, дар таркиби он 20 навъи микроэлемент чун хлор, сулфат, калий, магний, калсий, кремний ва карбонат мавҷуданд. Профессор Н. Кенесарин дар таркиби оби Чашма мавҷуд будани микроэлементҳои ба саломатии инсон муфидро собит намудааст.

Он аз чашмаҳои сероби ҷумҳурист, аз вай ҳар сония 320-350 литр об мебарояд. Каме поинтар оби чашма ба ду ҷӯйбори калон – Оби чаппа ва Оби роста ҷудо шуда, аз байни ҳавлиҳои сокинони шаҳр ҷорӣ мешавад. Вай нисфи аҳолии шаҳрро бо оби ошомиданӣ таъмин мекунад. Он чиз боиси таваҷҷуҳ аст, ки оби Чашма чаҳор фасли сол як хел: 19,5 дараҷа гарм мебошад.

Дар қисмати шимолу ғарбии он чашмаи чоҳмонанд воқеъ аст, ки обаш ба Чашма мерезад. Онро Нургулато меноманд. Дар таҳи Нургулато сангҳо дар шакли панҷаи даст қарор доранд. Аз мобайни онҳо об ҷорист. Ривоят мекунанд, ки дар ин ҷо панҷаи паёмбари дини ислом ҳак шуда.

Муъҷизаи табиат аст, Чашмаи Нурато. Гоҳ-гоҳе нур меангезад оби он. Ин ҳодисаи сеҳрангез моҳҳои май – июни соли 2004 дили ҳазорон нафар сайёҳонро ба ваҷд оварда буд. Ин ҳодисаи нодир ба навор гирифта шуда, аз тариқи телевизиони вилояти Навоӣ ва ноҳияи Нурато пахш гардидааст.

Муъҷизаи дигари Чашма моҳиҳои оби он аст. Моҳиҳои Чашма як намуди моҳиҳои Осиёи Миёна буда, онро дар илм «маринка» меноманд. Аҳолии маҳаллӣ «ширмоҳӣ» мегӯянд. Ин моҳиҳоро касе шикор ва истеъмол намекунад. Муқаддас медонанд ширмоҳиро. Моҳиҳо дар оби ҷӯйбори ҳавлии мардум шино намуда, бозпас ба Чашма бармегарданд. Аз об берун паридани онҳо боз ҳам ҷолибтар аст. Дили бинандаро аз хушҳолӣ лабрез мекунад.

Ширмоҳӣ 20 сол умр дида, дарозии он то ба 60 см мерасад. Вай низ чун дигар навъи моҳиҳо хоб надорад, ором истода истироҳат мекунад. Ба моҳиҳои Чашма озуқа додан шарт нест. Зеро он аз манфиат дида, бештар зарар дорад. Ширмоҳиҳо аз минерал ва микроэлементҳои таркиби об ғизо мегиранд.

Баъзан дар оби Чашма ширмоҳиҳои зард ба чашм мерасанд. Ривоят мекунанд, ки дидани моҳии зард ба беморони зарпарвин (зардча, зардама) шифо мебахшад.

Ӯзбакбойи РАҲМОН,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти НАВОӢ.

МАСЪУЛИЯТИ БАЛАНДИ КИРМАКПАРВАРОН

Дар аксари шаҳру навоҳии вилояти Қашқадарё мавсими парвариши кирми пилла оғоз ёфтааст.

Аз ҷумла кирмакпарварони ноҳияи Яккабоғ дар соли ҷорӣ ният доранд, ки ба хазинаи давлат 361 тонна пилла биспоранд. Айни ҳол 17 хоҷагии фермерии ноҳия ва як зумра оилаҳои хоҳишманд иҷрои ин масъулияти баландро бар зимма гирифтаанд. Онҳо 5621 қуттӣ кирми пилларо байни худ тақсим намудаву ба парвариш машғул ҳастанд. Аз барои дилгармӣ ба ҳар кирмакпарвар 250 ҳазор сӯм пешпардохт супорида шудааст.

Раҳбарияти ноҳия умедвор аст, ки соҳибони ин касби пурифтихор чун ҳамеша аз ӯҳдаи вазифаи худ хоҳанд баромад. Сарварони секторҳо мувазаф гардидаанд, ки зуд-зуд ба маҳалҳо рафтаву аз ҳоли пиллапарварон хабар гиранд ва дар ҳалли мушкилоти рӯзмарраи онҳо мусоидат намоянд.

Шариф ХАЛИЛ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Қашқадарё.

ХАБАРҲО

Парвози ҳавоӣ байни Тошканд ва Доҳа

Назар ба хабари АИ «Дунё» аз моҳи июни соли равон дар самти Доҳа – Тошканд парвозҳо ба роҳ гузошта мешаванд.

Доир ба ин масъала сафири Ӯзбекистон дар Қатар Ашраф Хӯҷаев бо директори иҷрогари ширкати Qatar Airways Муҳаммад Ал-Мийр вохӯрд. Баробари ба роҳ гузоштани парвозҳои ҳавоии бевосита байни Ӯзбекистону Қатар масъалаи таҷрибаивазкунӣ дар соҳаи хидматҳои ҳавопаймоии замонавӣ муҳокима карда шуд. Табиист, ки парвозҳо барои афзудани сайёҳҳо ва боло рафтани ҳаҷми савдои тарафайн мусоидат месозад.

Дар охири вохӯрӣ ҷонибҳо қарор карданд маросими кушоиши парвозҳо дар самти Доҳа – Тошканд – Доҳа рӯзи 2 июн доир гардад.

Муносибатҳо мустаҳкам мегарданд

Муносибатҳои Ӯзбекистон ва Олмон дар доираи васеъ таҳким меёбад. Ҳамкориҳо дар соҳоти сиёсӣ, тиҷоратӣ-иқтисодӣ, иҷтимоӣ, маданӣ-гуманитарӣ мустаҳкам ва равобити байнипарлумонӣ густариш меёбанд.

Дар вохӯрии раиси Сенати Олий Маҷлиси Ӯзбекистон Танзила Норбоева ва ҷонишини раиси гурӯҳи парлумонии «Олмон – Осиёи Марказӣ»-и Бундестаги Олмон аз ҳамин хусус сухан рафт. Дар рафти мулоқот Олмон изҳор кард барои боз ҳам амиқгардонии муносибатҳои бисёрҷабҳа бо кишварҳои Осиёи Марказӣ, хусусан бо Ӯзбекистон, ки босуръат ривоҷ меёбад, омода аст.

Рақиби Ӯзбекистон дар финал – Ҷопон

Тавре огоҳем, дар бозии нимфинал футболбозони Ӯзбекистон (то 23-сола) аз болои дастаи Индонезия ба ҳисоб 2:0 ғолиб омаданд.

Ҳамин тавр, шогирдони Темур Кападзе ба финали Ҷоми Осиё ва Париж-2024 роҳхат гирифтанд.

Ҷопон бар Ироқ ғалаба кард ва ба финал роҳхат гирифт. Ҳамин тавр футболбозони ҷавони мо бо намояндагони «мамлакати офтоббаро» қувва месанҷанд. Бозӣ 3 май баргузор мегардад.

М. ШОДИЕВ,
мухбири «Овози тоҷик».

МУСОБИҚА БАХШИДА БА ГИРОМИДОШТИ ЁДИ СОҲИБКОРИ ҶАВОНМАРГ

Солҳои зиёд дар ширкати садову симои вилоят фаъолият карда, ба нафақа баромадам. Ҳоло дар иҳотаи фарзандону наберагон даври пирӣ меронам. Қисми зиёди сокинони ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Оқтом», ки он ҷо ба сар мебарам, мардуми тоҷиктабор мебошанд. Баъзан ба манзури сипарӣ намудани вақт ба варзишгоҳи маҳалла фаромада, мусобиқаҳои футболи байни ҷавононро тамошо мекунам. Дарвоқеъ, варзишгоҳи маҳалла масканест, ки пиру барнои маҳалла гирдиҳам меоянд ва вақти худро хуш мегузаронанд.

– Имрӯз як гурӯҳ мӯйсафедони маҳаллаамон ба варзишгоҳ даъват шудаанд. Он ҷо бо иқдоми ду-се нафар соҳибкорони маҳалла ба хотираи шодравон Шӯҳратҷон Машарипов байни маҳаллаҳо мусобиқаҳои футбол ифтитоҳ меёбад ва се рӯз давом мекунад, – гуфт раиси ҷамоати маҳаллаи «Оқтом» Шӯҳрат Шаҳобов.

Вай афзуд, ки дар ин мусобиқаи хотиравӣ аъзои 18 тими футболи маҳаллӣ ширкат мекунанд.

Аз ин навиди раиси ҷамоат хеле шод шудам. Зеро Шӯҳратҷон Машариповро хуб мешинохтам. Вай ҳанӯз зимни таҳсил дар мактаби таҳсилоти умумии рақами 41-уми ноҳияи Фарғона ба падараш Музаффарҷон дар корҳои хоҷагӣ ёрӣ мерасонд. Аммо вақтҳои холиашро бо як гурӯҳ ҳамтоёни худ бо варзиш мегузаронд, дар мусобиқаҳои футбол шарафи маҳаллаи Оқтомро ҳимоя мекард.

Шӯҳратҷон баъди хатми мактаб даст ба соҳибкории хусусӣ зад ва ҳамроҳи падараш чойхонаву нонвойхона ва дӯкони тиҷоратӣ кушод ва ба халқ хидмат мерасонд. Вай ҷавонмарди саховатманде буд ва ҳамеша ба оилаҳои камбизоати маҳалла дасти кумак дароз мекард, аз аҳволи пирони барҷоймонда хабар мегирифт.

Ӯ барои рушди варзиш ва ободу зебо намудани варзишгоҳи маҳалла саҳми калон гузоштааст. Барои чунин фаъолият чанд маротиба Шӯҳратҷон Машарипов бо «Ифтихорнома»-ҳои ҳокимияти вилоят ва ноҳия сазовор дониста шудааст.

Қобили зикр аст, ки ӯ чанд маротиба аз ҳисоби худаш мусобиқаҳои футбол ташкил кардаву ба ғолибони он диплому мукофотҳои қиматбаҳо месупурд. Аммо сад дареғ, ки умр барояш вафо накард ва ба бемории саратон мубтало гардид. Бо вуҷуди талошҳои зиёди пизишкон Шӯҳратҷон Машарипов дар айни авҷи камолот аз дунёи фонӣ ба дунёи боқӣ реҳлат намуд. Падару модар ва хоҳарону бародарони ӯ, ки дар тараддуди хонадор карданаш буданд, ҳамроҳи ҳамдеҳагони дигар ҷисми ҷавони ӯро бо дили пурдоғу пурсӯз ба хок супурданд.

Тайи се рӯз варзишгоҳ аз тамошобинон лабрез буд. Футболбозон аз маҳаллаҳои ҷамоатҳои шаҳрвандони Аввал, Лоғон, Кокулон, Кафтархона, Оқтом, Йойилма, Қалъача, Ҳокимон, Ӯртақишлоқ, Қалъаи Боло ва ғайра барои ширкат дар мусобиқаи гиромидошти Шӯҳратҷон Машарипов ба варзишгоҳ ҷамъ омаданд. Ҳар як тим талош менамуд, ки ғолибияти мусобиқаро ба даст оварад ва соҳиби ҷоми хосу мукофотҳо гардад.

Ногуфта намонад, ки мусобиқаи байни 18 тими футбол дар арафаи «Рӯзи хотира ва қадршиносӣ» ба роҳ монда шуд ва он хеле пуршӯру хотирмон гузашт. Дар он тими ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Қалъача сазовори ҷойи аввал гардид. Ҷойҳои дуюм ва сеюм насиби футболбозони маҳаллаҳои Оқтом ва Кокулон шуд.

Диплому тӯҳфаҳои хотиравиро аъзои «Гурӯҳи мушовирони пиронсол»-и ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Оқтом» имоми масҷиди деҳ Салоҳиддин Шарипов, Назиралибобо Икромов, Муҳаммадумар Бобоҷонов ва Аҳмадилло Эсанов тақдим намуданд.

Баъди анҷоми мусобиқа соҳибкорон дасторхони пурнозу неъмат густурда, пиру барноро ба атрофи он даъват карданд. Дар ҷараёни суҳбат кору номи неки Шӯҳратҷон Машарипови шодравон борҳо вирди забон гардид.

Бовар ҳосил намудам, ки дар ҳеч вақту замон кору номи нек фаромӯш намешавад. Лисонулғайб Ҳофиз беҳуда нагуфтааст:

Зиндаву ҷовид монд,
ҳар кӣ накӯном зист,
К-аз ақибаш зикри хайр
зинда кунад номро.

Алишер ХОЛОВ,
узви Иттиҳодияи журналистони Ӯзбекистон.

Вилояти ФАРҒОНА.

ПИРИ ҚАССОБҲОИ СӮХЗАМИН

Деҳае, ки Савриддинамаки 97-сола зиндагӣ мекунад, Шарқобод ном дорад. Он дар шафати дарёи пурмаҷрову шӯхи Сӯх воқеъ гаштааст. Ҳавояш мусаффост ва соҳиби табиати мафтункунанда мебошад. Аҳолиаш асосан ба шоликориву боғпарварӣ ва чорводорӣ машғуланд.

– Бобоҷон, падарам бо амакам аз бозор чанд гӯсфанд харида оварданд. Гуфтанд, ки як баромада бинед будааст, – гуфтани яке аз набераҳо ӯро водор намуд, ки нонуштаро мавқуф гузорад ва назди дарвоза барояд.

Вай чойи пиёлаашро нӯшид ва аз ҷояш хест. Ҳар рӯзи якшанбе, вақте ки писари калонӣ Саҳобиддин ҳамроҳи яке аз бародаронаш ба бозор меравад, Савриддинамак баргаштани онҳоро мунтазир мешавад, то бубинад, ки чӣ гуна мол харида меоваранд. Баъд нархашро мепурсад ва рамуз андохта, ба ин тараф-он тарафи мол дида медӯзад ва тахмин мекунад, ки гӯшти он харҷи маблағи сарфшударо ҷуброн хоҳад кард ё на.

– Се гӯсфанди ҳисорӣ будааст. Аммо гӯсфандҳои ҷойдориро низ соҳибонаш хеле хуб парвариш кардаанд. Худо баракати вазнашонро диҳад, – гуфт Савриддинамак ҳамон рӯз ва ба тахтапушти сермӯйи гӯсфандҳо як-як панҷаҳои дасташро халонда дид ва афзуд: – Аз ин гӯсфандҳо ҳаргиз зарар намекунед.

Саҳобиддину бародараш аз ин ҳарфҳои падар хурсанд шуданд, ки самараи бозорашон бобарор хоҳад буд.

– Нонушта карданро фаромӯш накунед, – гуфт ба писаронаш Савриддинамак ва сонӣ дастҳоро ба пушт баста, оҳиста-оҳиста қадамзанон ба хона даромад.

Саҳобиддин ба бародараш бо имои сар фаҳмонд, ки гӯсфандҳоро ба қӯра даровардаи ва зуд сари дасторхон, назди падар ҳозир шавад.

Келинҳо аллакай болои дасторхонро бо хӯрданиҳо пур карда буданд. Онҳо медонистанд, ки шавҳаронашон хӯроки ошхонаҳоро намеписанданд ва дар хона нонушта мекунанд.

Ин фазилати келинҳо аз назари вай пинҳон намонд ва дар дил ба келинҳояш аз Офаридгор офияту саломатӣ хост.

Завҷаи шодравонаш Фаризатхон ӯро соҳиби нӯҳ фарзанд гардонид, ки панҷ нафарашон писару чаҳор нафарашон духтаронанд.

– Мутаассифона, ҳамсари меҳрубонам аз ин 22 сол муқаддам бар асари як бемории сахт вафот кард. Пинҳон намедорам, як бор издивоҷ кардам, аммо бовар ҳосил намудам, ки ягон зани дигар ба Фаризатам баробар шуда наметавонистааст. Ба тақдир тан додаму акнун дар иҳотаи фарзандон ва набераву аберагонам ҳаёти боқимондаамро гузаронам, – мегӯяд Савриддинамак Маҷлунов.

Дар сурат: Савриддин Маҷлунови 97-сола (дар мобайн) бо дӯстон.

***

Бо ӯ гузаштани вақтро нафаҳмида мемонӣ.

– Ҳама гумон мекунанд, ки кори қассоб осон асту онҳо аз ҳисоби пули мардум зиндагӣ мекунанд. Борҳо шудааст, ки гӯшти моли харидаам пули харҷкардаамро ҷуброн накардааст. Ғайр аз ин, то як барзгов ё гӯсфандро кушта, ба дасти харидор мерасонӣ, чӣ қадар вақт мегузарад ва онро пора карда мефурӯшӣ. Ана, баъд бо хотири ҷамъ ба хона бармегардӣ, – мегӯяд Савриддинамак.

– Шумо гуфтед, ки дар наслу насабатон касе қассобӣ накардааст. Дар он сурат шумо чӣ хел ба ин касб рӯй овардед?

– Солҳои пеш ба сифати узви кумитаи маҳалла қассоб-дасторхончӣ будам. Каму беш молҳои майдаро забҳ менамудам. Рӯзе собиқ раиси колхоз шодравон Ҳайдар Сайдумаров маро ба наздаш хонд ва гуфт, ки чанд сар аспу молро кушта, ба одамон тақсим кардан лозим. Гуфтам, ки куштани асп кори сода нест, вале ҳамин тақозои раис сабаб шуду минбаъд ба касби қассобӣ рӯй овардам ва бештар аз ним аср ба он машғул шудам, – гуфт Савриддинамак.

***

– Шумо устодони худро дар ёд доред, ки беш аз ҳаштод сол муқаддам бароятон сабақ додаанд?

– Аввал як ҳақиқатро бароятон ошкор мекунам, ки дар мактаб аз толибилмони миёнаҳол шумурда мешудам ва мактабро ҳамагӣ то синфи ҳафт хондаам. Ҳаёт вазнин буд. Аксарият як пора нони сериро намедиданд. Хурду калон шабу рӯз дар саҳро меҳнат мекарданд. Аввали солҳои панҷоҳум шароит андак беҳбуд ёфт, – гуфт Савриддинамак ва баъд идома дод: – Хеле хуб дар хотирам мондааст, ки Солихӯҷа Маҳмудов, Мираброр Аҳроров ва Файзулло Иброҳимов дар ҳамон солҳои вазнин ба мо хату савод ёд медоданд. Бо гузашти айём, шароите, ки давлатамон барои фарзандон, набераву абераҳои мо фароҳам овардааст, ягон насли одамизод надидааст. Дилам мехоҳад, ки онҳо бо истифода аз ин шароит ҳарчи бештар илм азхуд намуда, ба халқу Ватан бо садоқат хидмат кунанд.

– Қассоб соҳиби кадом хислату фазилатҳо бояд бошад?

– Ин касб ҳалоливу покизакориро мепарастад. Қассоб набояд нисбати мизоҷон дуруштӣ кунад, тавассути тарозу ба ҳақи харидорон хиёнат намояд ва барои чанд сӯм шуда виҷдонашро зери суол қарор диҳад ва монанди он.

– Барои забҳ кардани чорво ҷойи махсус лозим аст ва онро саллоххона ё кушхона низ мегӯянд. Аммо баъзан гувоҳи он мешавем, ки гову гӯсола ва гӯсфанду бузро дар ҳар ҷойи ростомада забҳ мекунанд. Ин дуруст аст?

– Қассобе, ки ана ҳамин таомулро риоя намекунад, қассобест, ки ё устод надидааст ва ё нисбати кори худ эҳсоси масъулият наменамояд. Барои куштани мол бояд ҳамеша ҷойи махсус интихоб карда шавад.

Ҷойи зикр аст, ки дар баъзе кишварҳои ҳамсоя барои куштани мол дар берун аз салоххонаи қассобҳо ҷаримаи калон месупоранд. Аз ҷумла, дар Тоҷикистони ҳамҷавор барои куштани мол дар ҷойҳои ғайримуқаррарӣ то 18 ҳазор сомонӣ (муодули 20 миллион сӯм) ҷарима муқаррар шудааст. Барои ҳамин қассобҳо кӯшиш мекунанд, ки ин рисолатро пурра риоя кунанд.

– Дар «Ҳоити сангин»-и деҳаи Янгиариқ кушхонае буд, ки молро аз бозор харида, дар он ҷо забҳ мекардем ва ба дӯкон бароварда мефурӯхтем. Пештар дар ноҳияи Сӯх танҳо рӯзи якшанбе мардум ба бозор меомаданд ва гӯшту биринҷ ва маҳсулоти дигари мавриди эҳтиёҷашро мехариданд. Ҳоло ҳар рӯз дарвозаи бозор боз аст. Ғайр аз ин, дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Бодомзор» – рӯзи сешанбе, дар маҳаллаи Тӯл – рӯзи чоршанбе, дар маҳаллаи «Сӯх»– рӯзи ҷумъа бозор мешавад ва ҷамъи қассобҳо, аз ҷумла ду писари ман низ молҳои куштаашонро ба ҳамон бозорҳо бароварда мефурӯшанд, – мегӯяд Савриддинамак Маҷлунов.

– Баъзе қассобон моли ҳамлро ҳам кушта, гӯшти онро ба мардум мефурӯшанд...

Вай дар ин робита гуфт, ки боре ба дасташ моли фарбеҳу тозае афтод. Соҳибаш пули калони ӯро дида, ҳатто фаромӯш кард бигӯяд, ки моли фурӯхтааш ҳомила аст.

– Вақте молро ба замин хобондам ва ба гарданаш дами корд расид, ҳис кардам, ки мол бо имо ба шикамаш ишора мекунад. Мехост гӯяд, ки «Маро накуш. Дар шикамам ҳамл дорам». Дарҳол пойҳои бастаи онро кушодам ва арғамчинро ба як сӯ ҳаво додам. Мол аз ҷо ҷаста хесту мисле, ки арғушт меравад, бо ноз парида-парида сӯйи пайкол давид. Чунин ҳодисаҳо чанд бор ба вуқӯъ пайвастаанд, ки ҳушёру зиракиамро афзудаанд, – изҳор намуд Савриддинамак.

***

Савриддинамак мегӯяд, ки соли 1989 бори охир корди қассобиро аз ғилофаш берун кардаву баъди забҳи як барзагови калон, ки беш аз 500 кг. вазн дошт, ба ин кор хотима бахшидааст. Ҳоло аксари қассобони сӯхӣ ӯро пири худ мешуморанд ва ҳар замон зиёраташ мекунанд, аз суҳбатҳояш баҳра мебаранд. Аммо ӯ Саидвaққоси Валӣ ном қассоби исфарагиро пири худ мешуморад ва ҳамеша дар ҳаққаш дуо мефиристад.

Ӯ аз шогирдону писаронаш тақозо мекунад, ки покизакор бошанд, ба одамони эҳтиёҷманд хайру эҳсон кунанд, лозим ояд, кумаки молӣ намоянд. Писаронаш Саҳобиддин ва Гулшан, набераaш Охунҷон аз пайи вай рафтаанд ва аз роҳи қассобӣ маишати хонаводаашонро таъмин мекунанд. Падар низ меболад, ки фарзандони хуб тарбия намудааст, ки барояш раҳмат меоваранд.

–Дар ҳар давру замон ҳар кӣ даст ба кори нек занад, барака хоҳад ёфт. Беҳуда нагуфтаанд, ки «Ҳар чӣ мекунӣ, барои худ мекунӣ». Ҳеҷ кори дунё бе ҳисобу китоб нест, – гуфт дар интиҳои суҳбат Савриддинамак.

Мирасрор АҲРОРОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».
Вилояти ФАРҒОНА.

Зикри хайр

То он даме, ки хотира ҳаст, гузаштагони мо, забону оин ва таърихи мо зинда мемонад. Хотира намемирад, он қудратест, ки дӯстонро ба ҳам мепайвандад ва миллатро қавӣ мегардонад. Дар бинои мактаби рақами 18-уми ноҳияи Узуни вилояти Сурхондарё бо ташаббуси Маркази миллии фарҳангии тоҷикони ноҳия бо ҳамкории омӯзгорони таълимгоҳ ва аъзои маҳфили адабии «Амвоҷи Варорӯд» бахшида ба ёдбуди устод ва шоир Мастулло Кабиров таҳти шиори «Ашъори Мастӣ – дарди зиндагӣ» чорабинии адабӣ-фарҳангӣ баргузор гардид.

ЁДИ ШОИРИ НЕКНОМ

Дар рафти маҳфил аз тарафи меҳмонон ва хонандагони мактаб фарзанди фарзонаи миллат, ки бо маҳсули қалами хеш манзури хонандагон гардида, имрӯзҳо ин дунёи фониро падруд гуфтааст, ба ёд оварда шуд.

Дар анҷуман меҳмонон аз ҳар гӯшаву канори вилоят ширкат доштанд. Сардабири рӯзномаи «Ховар» ва раиси маҳфили адабии «Амвоҷи Варорӯд» Олим Панҷизода меҳмононро ба ҳозирин муаррифӣ намуд. Мавсуф аз ҷумла зикр намуд, ки шоир Мастулло Кабиров ба вазни арӯз, ҳатто ба вазни тавил шеърҳои равону бикр эҷод намуда, ба ғазалиёти Бедилу Хусрави Деҳлавӣ барин шоирони мумтоз мухаммасҳо бастааст.

Дар чорабинӣ шоиру нависандагон, ҳофизону дӯстдорони адабиёт иштирок намуда, ҳар яке дар бораи ҳаёту эҷодиёти шоири шодравон ҳарф заданд. Зимни суханронӣ Аҳтамқул Сафаров, Ӯғилой Ҷӯрабоева, Муҳаммадӣ Кабиров хотираҳои хешро дар бораи шоир ба ёд оварда, бо суханҳои лутфомез ва таъсирбахш табъи ҳозиринро шод гардонида бошанд, шоирон Муҳаммадрӯзии Ғанизод, Нарзулло Муродуллоев, рӯзноманигор Турдиқул Ҳасратов ва шоири ҷавони умедбахш Шукруллоҳ Сироҷ ба фалсафаи ҳаётии ашъори шоир баҳои муносиб доданд ва ба ташкилкунандагони чунин корҳои хайр изҳори миннатдорӣ намуданд. Суханронии Розияи Бадал, Саодат Сангинова бошад, дар бораи меҳру муҳаббат ба забони модарӣ равона карда шудааст.

Баромади хонандагон аз ашъори Мастулло Кабиров табъи меҳмононро шод гардонида бошад, баромади ҳофизон баробари ба иштирокчиён лаззати маънавӣ бахшидан, дар онҳо ҳисси меҳру муҳаббат ба ватан, санъату маърифат, алалхусус ба забони модариро баланд бардошт.

Дар чорабинӣ, инчунин Нависандаи халқи Тоҷикистон, фарзанди барӯманди воҳаи Сурхон – Саттор Турсун, шоир Сулаймони Хоҷаназар, устод Абдуллоҳи Раҳмон, шоири зиндаёд Эркин Муқим ва дигарон дар қатори Мастулло Кабиров ба ёд оварда шуданд. Дар саҳна суратҳои ин адибони шаҳир низ овезон буду ба ёд овардани ин шахсиятҳои барҷаста кори хайре гардид.

Бояд тазаккур дод, ки дар тайёр намудани ин чорабинӣ саҳми омӯзгорони мактаб Муҳаммадӣ Кабиров, Муҳайёи Маҳмудова, Мавҷуда Каримова, Тоҷихол Раҳимова ва дигарон хеле калон аст.

Дар рафти чорабинӣ ба иштирокчиён чанд нусха аз маҷмӯаи шоир Мастулло Кабиров тақдим карда шуд.

Шавкатулло ОСТОНАЕВ,
ҷонишини директор оид ба корҳои маънавию маърифатии мактаби рақами 18-уми ноҳияи Узуни вилояти Сурхондарё.

Насиҳат гӯш кун, ҷоно...

РОҲИ СӮЙИ САОДАТ

Дини мубини Ислом аз гаҳвора то ба қабр илм омӯхтанро талқин мекунад. Инсон бояд ақли бо ӯ додашударо бо илм зиннат бидиҳад. Одам баробари ба ин дунё омадан меҳру муҳаббати аввалинро аз падару модар мебинад, ки ҳиссиёти илоҳист. Яъне фарзанд дар оғӯши падару модар зери ҳиссиёти илоҳӣ месабзад. Падару модар низ дар навбати худ бояд ба ҳавою ҳавас дода нашуда, барои инсони комил кардани фарзанд ҷиддан ба тарбия ва таълими вай машғул шаванд. Зеро фарзанд бидуни тарбияи падару модар ба фарқи неку бад, сиёҳу сафед, гуноҳу савоб намеравад. Оташро рӯшноӣ гумон бурда ба он даст мезанад.

Чун боғбоне, ки ба дарахт нигоҳубинӣ мекунад, падару модар ҳам бо фарзанд бештар аз боғбон бояд нигоҳубинӣ кунанд.

Мероси бузургтарини падар бо фарзанд ин тарбия аст. Дар ин бора ҳадиси пайғамбарамон Муҳаммад (с.а.в.) низ ҳаст. Бинобар он ҳадис ҳеҷ як падару модар бо фарзандаш тухфае афзалтар аз хулқу одоби зебо дода наметавонад.

Барои волидайн хӯронидану пӯшонидани фарзанд чӣ қадар муҳим бошад, ба ӯ хулқу одоби накӯ, илму маърифат додан низ ҳамон қадар лозиму зарур аст. Бо ҳаё, ибо, адлу инсоф, худотарсу хоксор тарбия намудани фарзанд, ба ӯ касбу ҳунари фоиданокро омӯзонидан аҳамияти бузург дорад.

Ҳазрати Алӣ фармудааст: «Бо вуҷуди фарзанди кӣ ва чӣ гуна кас будан илму тарбия ва одамгариро омӯз, зеро хулқи зебо туро ба залолат дучор намекунад». Одаме, ки дар ҳаёт тарбия надидааст, ба сони ҳайвон мешавад. Аз ӯ ҳар гуна нохушиҳоро чашм доштан мумкин аст, чунки дар ӯ ҳаёву ибо намешавад.

Бинобар ин олимони бузурги гузашта гуфтаанд, ки дини Ислом, пеш аз ҳама дини тарбия ва одоб аст. Пайғамбарамон Муҳаммад (с.а.в.) соҳиби одоби аъло буд. Агар ҳам худамон ва ҳам фарзандҳоямон аз одобу рафтори ин зоти бузург ибрат гирифта рафтор карданро касб намоем, ҳаётамон хушу масъуд мегардад.

Мо – падару модарон набояд фаромӯш кунем, ки ба хушбахту саодатманд шудани фарзандон масъулем. Имрӯз, ки дар ҳаёт муборизаи маънавию ахлоқӣ шиддат гирифтаасту хислатҳои ношоистаи ахлоқи Ғарб ба кишвари мо ҳам ворид мешаванд, масъулиятамон дар роҳи тарбияи фарзандон дучанд зиёд мегардад.

Пӯшида нест, ки имрӯз бисёр наврасони аз 6-8 сола боло гирифтори телефон, интернет ва ғайра гардидаанд. Онҳо аз субҳ, пеш аз дасту рӯй шустан, ба телефони дар паҳлӯи бистарашон буда чанг мезананд, ки ин бар зарари ҳам сиҳҳату саломатӣ ва ҳам хулқу атвори онҳост. Аз ин чанд сол муқаддам мо – ҷавонон аз либоси нав, аз сумкаи нави мактабӣ, аз китоби нави бадеии хондагиамон хурсанд мешудем, ифтихор мекардем. Имрӯз бошад, наврасону ҷавонон бо телефони қимматбаҳо, автомобили навӣ замонавӣ, аз хонаҳои бисёрхуҷрадори худ фахр мекунанд. Агар як шабонарӯз 24 соат бошад, онҳо бештари ин вақтро ба телефонбозӣ сарф мекунанд, аксарияти онҳо китоби бадеӣ намехонанд, фақат бо китобҳои дарсӣ (онҳо низ ангуштшуморанд), қаноатманд мешаванд, ки ин ривоҷи маънавияти ононро боз медорад.

Моро лозим аст, ки дар тарбия ва донишомӯзии фарзандон, ба беҳбуди хулқу одоби миллии онҳо, барои соҳиби касби муфид шуданашон саъю ҳаракат намоем, то ки дар оянда саодатманд шаванд.

Баҳодур БОТУРОВ,
имом-хатиби масҷиди ҷомеи Охунбобои ноҳияи Чусти вилояти Намангон.

Беҳтаринҳои вилоят

Давраи вилоятии озмуни «Беҳтарин мактаб дар омӯзондани забонҳои хориҷӣ» поён ёфт ва дар мактаби таълими умумии рақами 43-юми шаҳри Бухоро маросими тақдиронидани ғолибони озмун барои дарёфти мукофоти Президенти Ҷумҳурии Ӯзбекистон баргузор гардид. Дар он 13 ҷамоаи мактабӣ иштирок ва муаллимон аз рӯйи саволҳои тест ва кори хаттӣ дониши худро аз санҷиш гузаронданд.

Ҷамоаи мактаби таълими умумии рақами якуми ноҳияи Вобканд натиҷаи аз ҳама баланд нишон дод ва бо гирифтани ҷои аввал барои иштирок дар давраи ҷумҳуриявии озмун имконият ба даст овард.

А. АВЕЗОВ, мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.
Дар сурат: лаҳзае аз озмун.

КУМАКИ НАВБАТИИ БАШАРДӮСТОНА БА ХАЛҚИ АФҒОНИСТОН

Маълум, ки давлати Ӯзбекистон бо кишварҳои ҳамҷавори худ ҳамеша муносибатҳои дӯстона дораду пайваста барои таҳким бахшидани ин дӯстӣ талош меварзад. Дирӯз бо супориши Раисҷумҳур тавассути боҷхонаи сарҳадии Айритом кумаки навбатии башардӯстона ба халқи афғон ирсол гардид.

Ин кумаке, ки анқариб 170 тонна маҳсулоти хӯрокворӣ: аз 48 тонна орд, 48 тонна гандум, 15 тонна равғани растанӣ, 10 ҳазору 80 дона маҳсулоти консервакардаи гӯшт, 22 тонна макарон, 24 тонна шакар ва 100 ҳазор дона хӯроки зудтайёри лапша иборат буд, барои халқи вилояти Балхи Афғонистон фиристода шуд. Маросими супоридани корвони маҳсулоти хӯрокворӣ дар ҳудуди шаҳри Хайратон тавассути ширкати «Астрас» бо иштироки намояндагони расмии ҳарду ҷониб – ҳокими вилояти Сурхондарё Улуғбек Қосимов, муовини вазири корҳои хориҷии Ӯзбекистон Эркин Ҳамроев, губернатори вилояти Балх Муҳаммад Юсуф Вафо гузаронида шуд. Губернатор барои ёрдами беғаразонаи Ӯзбекистон ба халқи Афғонистон, ки борҳо чунин кумаки башардӯстона ирсол медораду муносибатҳои дӯстона роҳандозӣ месозад, изҳори сипос намуд.

Олим ПАНҶИЗОДА,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

СЕМИНАРҲОИ АМАЛӢ

Мувофиқи супориши сарвари давлат таҳти роҳбарии ҷонишини мушовири Президенти Ҷумҳурии Ӯзбекистон – роҳбари Қабулхонаи халқ У.Муҳаммадиев гурӯҳи кории ҷумҳуриявӣ дар маҳаллаҳои ноҳияи Шофиркон оиди бо шуғл фарогирии аҳолӣ ва афзун гардондани даромади иловагӣ семинарҳои амалӣ гузаронд.

Яке аз чунин тадбирҳо дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Талисафед» ба амал омад. Дар он роҳбарони секторҳо, фаъолони маҳалла, соҳибкорони пешқадам ва намояндагони аҳолии бо шуғл фарогирифтанашуда иштирок карданд. Дар тадбир дар бораи ҷараёнҳое, ки оиди зиёд намудани даромади аҳолӣ, офаридани ҷойҳои нави корӣ, машғулшавӣ бо соҳибкорӣ ва ғайра, ки бо ташаббуси роҳбари давлат дар асоси таҷрибаи «Сайҳунобод» ва «Уйчӣ» дар маҳалҳо татбиқ мегарданд, маълумоти ҳаматарафа дода шуд.

Ҳангоми мулоқоти ошкоро соҳибкорон оиди роҳҳои пайдо намудани даромади иловагӣ вобаста ба таҷрибаю дониши худ ибрози назар карданд. Аз ҷумла, аз ҷониби мутасаддиёни ҷамъияти масъулияташ маҳдуди «LIVADIVA-BUKHARA» роҳҳои тайёр намудани бештар аз бист намуди маҳсулоти меваи хушк, дар қитъаҳои назди ҳавлӣ расондани маҳсулоти бозоргир, дар ҳар як хонадон мавҷуд будани имконияти тайёр кардани ҳосили занбӯруғ ва ғайра маънидод карда шуд.

Гуфтан ҷоиз аст, ки ин қабил семинарҳо дар дигар маҳаллаҳои ноҳия низ сурат гирифтанд.

ҒАМХОРИҲО БА СОКИНОНИ «ЧУРУҚ»

Овули «Чуруқ» дар самти шимолии ноҳияи Шофиркон дар оғӯши дашти Қизилқум дар масофаи 110 километр аз маркази ноҳия воқеъ гардидааст.

Дар ин мавзеи қазоқнишин ҳоло 41-то хонадон ва қариб 270 нафар аҳолӣ буду бош дорад. Машғулияти мардум асосан чорвопарварӣ ва қисман зироатпарварӣ аст. Дар мактаби замонавии ин ҷо 40 нафар талабагон таҳсил мегирифтанд. Ҳашт сол муқаддам дар ин ҷо боз бинои нави таълим (барои 30 нафар) ба кор даромад. Муассисаи таълими томактабии ин ҷо – филиали деҳаи «Деҳқонобод»-и ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Ш.Рашидов ба 90 нафар наврасон пешбинӣ шудааст. Бунгоҳи тиббӣ баҳри саломатии бошандагони ҳудуд кумак мерасонад.

Ду рӯз муқаддам, ҷонишинони ҳокими ноҳия Мақсуда Тилавова ва Акмал Қазоқов, сардори иттиҳодияи тиббии ноҳия Акмал Шобеков ва масъулони дигар ба ин ҷо ташриф оварда, бо шароити зиндагии аҳолӣ, вазъи иҷтимоии занон ва духтарон аз наздик шинос шуда, барои онҳо назорати тиббӣ ташкил карданд. Сокинон аз рентгени мобилӣ, УЗИ, ЭКГ ва муоинаи лабораторӣ гузаронда шуданд. Дар натиҷаи ҳамкории садорати ҳифзи тандурустии вилоят ва иттиҳодияи тиббии ноҳия, иштироки духтурони мутахассисии доираи маҳдуд 170 нафар аз муоина гузаштанд ва ба беморон муолиҷаҳои зарурӣ пешниҳод карда шуд. Аз ҷумла, 35 нафар шаҳрвандон бемузд дорую дармон гирифтанд. Ба 8 нафар барои муолиҷагирӣ дар беморхонаҳои ноҳия, ба 3 нафар ба беморхонаҳои вилоятӣ роҳхати имтиёзнок дода шуд. Ҳамин тариқ, духтурон ба аёдати бемороні ҳудуд – ба хонадони онҳо рафта, ба онҳо низ кумаки тиббӣ расонданд.

Гуфтан ҷоиз аст, ки хабаргирӣ аз аҳволи сокинони авул аз ҷониби мутасаддиён ба ҳукми анъана даромадааст. Аз давраи нимаи дуюми соли гузашта то имрӯз бисёр оилаҳое, ки муҳтоҷи дастгирӣ буданд, аз саховат ва кумаки моддии ҳомиён баҳравар гардиданд. Янгибой Қӯзибоеви маълӯл, Дӯхтирбой Пиримқулов, Марал Ӯразалиева, Айдиншаб Ямғирбаева, Турдибой Ҳайитов ва дигарон некиҳои беминнатро ҳаргиз фаромӯш намекунанд.

Амрулло АВЕЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

Ба пешвози 100-солагии «Овози тоҷик»

ҲАМОН МУАЙЯНАИ САМАРҚАНДӢ

Рост мегӯянд: соле, ки нақўст, аз баҳораш пайдост. Муайяна аз хурдсолӣ зеҳни тез, хотираи мустаҳкам дошт. Дар хурдӣ хам бо як-ду маротиба такрор кардан байтҳои халқиро аз ёд мекард. Ҳангоми бо шогирдон дарс гузаштани модарколонаш – бибихалифа Ойтӯрабегим наздаш нишаста, ба гуфтаҳои ӯ бо диққат гӯш медоду фавран тӯтивор такрор намуда, ба ҳайрату таҳсини ҳозирон сазовор мешуд.

– Ҳеҷ зеваре чун фарзанд нест, – мегуфт модаркалон, – илм дар хурдӣ нақш дар санг аст. Биё, Муайяначон, бисёртар шеър аз ёд кун! – доимо такрор мекард модаркалон.

Ва ӯ аз ашъори безаволи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, Абулқосими Фирдавсӣ, Носири Хусрав, Умари Хайём, Муслиҳиддин Шайх Саъдии Шерозӣ, Абдураҳмони Ҷомӣ, Хофизи Шерозӣ, Ҷалолиддини Румӣ ва дигарон намунаҳоро аз бар мекард. Ҳарчанд он солҳо омӯхтани ҳуруфи арабӣ манъ буд, пинҳонӣ савод мебаровард. Баъди мактабхон шудан бо донишу ҷаҳонбинии худ омӯзгоронро ба ҳайрат меафканд. Хонандаи бехтарини мактаби рақами даҳуми деҳаи Боғибаланди ноҳияи Самарқанд буд.

Меҳру муҳаббат ба адабиёт ва забони модарӣ ӯро ба факултаи филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Самарқанд овард. Дар ин ҷо низ донишҷӯйи фаъолу пешқадам гардид. Аз устодон Раҳим Мукимов, Талъат Абдуҷабборов (рӯҳашон шод бод!) бисёр чизро омӯхт. Бо таклифи раиси кумитаи радиошунавонии вилоят Раҳматҷон Акрамов аввалин барандаи барномаи тоҷикӣ таъин шуд. Он солҳо бо ҳамсабақи худ, ҳоло олими адабиётшинос, ҷонсӯзи забону миллат Аслиддин Қамарзода тавассути радио барномад мекарданд. Нахустин ҳикояи худ «Меҳри аввал»-ро бо ҳаяҷон ба радиошунавандагон хонда дод. Муайяна барориҳои ровигӣ хабар, лавҳа, мусоҳиба, гузоришҳо навишта, истеъдоди рӯзноманигории худро сайқал медод. Аммо баъди ба даст гирифтани дипломи донишгоҳ дар дуроҳа монд: ходими илмӣ шавад, ё журналист? Бо ин муаммо азми сафари Тошканд кард.

Директори Пажӯҳишгоҳи шарқшиносии Академияи улуми Ӯзбекистон ба номи Абурайҳон Берунӣ Собоҳат Азимҷонова фориғултаҳсили Донишгоҳи давлатии Самарқандро хуш пазируфт. Вай ба корманди илмиаш Талъатака супориш дод, ки саводи ҳуруфи арабии Муайяна Хоҷаеваро санҷад. Дар шуъбаи дастахатҳо асарҳои Хоҷа Ҳофизу Умари Хайёмро ба назди ӯ гузоштанд, ки бо овози баланд қироат карда, ба ӯзбекӣ тарҷума намояд. Супоришро ба дарачаи аъло иҷро намуд. Бо қатъияту боварии том мисраъҳоро қироат мекард, ки «шуд, кифоя», – гӯён хурсандона даст боло бардошт Талъатака, – шумо лоиқи баҳои аъло! Тасаввур кунед, ки шумо ба кор қабул шудед.

Аз ин хушхабар ӯ шод гардид, лекин дилбастагӣ ба матбуот ӯро ба идораи «Овози тоҷик» овард. Сармуҳаррир Шавкат Ниёзов (илоҳӣ рӯҳаш шод бод!) гапро аз маош огоз намуд:

– Дар Институти шарқшиносӣ маошатон чанд сӯм мешавад?

– Шаст сӯм, – ростаншро гуфт Муайяна Хоҷаева.

– Хоҳарҷон, агар дар идораи мо ба кор оед, сад сӯм моҳона ба боз ҳаққи қалам мегиред. Агар илҳоматон чӯш занад, маблағ зиёд шудан мегирад, – ба мақсади аз даст надодани ходимаи нав чиқати иқтисодиро далел овард муҳаррир.

Меҳри «Овоз», ки кайҳо дар қалбаш маъво гирифта буд ва маоши қаноатбахш ӯро водор сохт, ки корманди рӯзнома шавад.

Соли 1963 аввал ба сифати тарҷумон ва баъдтар ходими адабӣ кор кард. Аз шоири зуллосонайн, журналисти пуртаҷриба Муҳаммадҷон Васфӣ, арбобони барҷастаи журналистика Раҳматҷон Норов, Муҳсин Умарзода, Ҳоҷиқурбон Ҳамидзода, Саъдихон Солиев ва дигаран асрори кору таҷриба омӯхта, ба қавле «дар деги рӯзнома пухт». Аз душворӣ ва заҳмати касби хабарнигорӣ наҳаросид. Рӯзнома баъзан 6-8 саҳифа интишор ёфта, навбатдорӣ гоҳо то рӯз кашол меёфт. Маърӯзаҳои сарварони Иттиҳоди шӯравӣ ва роҳбарони Ӯзбекистон кашол ёфта, тарҷумаи таъҷилиро талаб мекард. Ба қавли нависандаи халқӣ, шодравон Фазлиддин Муҳаммадиев, ки дар романи «Писари газета» арз мекунад, идораи рӯзнома ба хонаи дуюми кормандон табдил меёфт. Бо вуҷуди баъзе душворӣ ва муаммоҳо аз эҷодиёт ва муҳити аҳлу тифоқи идора лаззат мебурд.

Ҳар як иду рӯзҳои таърихӣ мутантан ҷашн гирифта мешуд ва дар рӯзҳои хурсандию лаҳзаҳои вазнин дастгирии ҳамдигарро ҳис мекард.

Бо унвони «Журналисти шоистаи Ӯзбекистон» ва дигар мукофотҳои давлатӣ қадр гардид.

Аз соли 1992 то ба нафақа баромадан ҳамчун хабарнигори махсуси «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд кор кард. «Меҳратонро дареғ надоред», «Оби Раҳмат мадад мепурсад», «Сӯхони умр», «Оилаи сермиллат», «Фоҷиа», «Тақ-таки дарвоза» ва дигар мақолаву очерк ва гузоришҳои ӯ хеле муассир ва хотирнишин буданд.

Муайяна Хоҷаева бобати баланд бардоштани савияи барномаҳои тоҷикӣ дар оинаи нилгуни Самарқанд низ саҳми арзанда гузошт. Таҷрибаи ғании худро ба ҷавонон ёд дод. Ба шогирдон ғайр аз чарх додани қалам некӣ кардан, дил ба даст овардан, одаму одамгирӣ, лутфу эҳсон, хоксориро ростқорӣ барин хислатҳои инсониро омӯзонд. Имрӯзҳо онҳо аз гӯшаҳои гуногуни ҷаҳон ба рақами шинос занг зада, ҳолу аҳвол мепурсанд, аз саломатиаш огоҳ мегарданд.

Устоди арҷманд аз ҷамоаи рӯзномаи «Овози тоҷик» сипосгузоранд. Соле пеш гурӯҳи ходимон бо роҳбаладии ҷонишини сармуҳаррир Тоҷибой Икромов ба хонааш ташриф фармуда, дар атрофи як пиёла чой суҳбати дилнишину гуворо доштанд.

– Имрӯз ман боз бо супориши рӯзнома омадам, – мақсади омадани хешро гуфтам ба соҳибхона, – ба муносибати 100-солагии «Овози тоҷик» меҳоҳам бо шумо суҳбат кунам.

– Як олам ташаккур, – мусоҳибам аз хурсандӣ чун гулҳои баҳорӣ шукуфт, – сипосгузорам аз сармуҳаррир Шерпӯлод Вакилов, инчунин шогирдон Шоҳқаҳҳор Салимов, Матлуба Шоалиева, Маъруф Отахонзода ва дигарон, ки ҳамеша занг мезананд, ё як сари қадам даромада ҳолу аҳвол мепурсанд. Аммо афсӯс меҳӯрам, ки бисёр ёру дӯстон, ҳамкорону ҳамкаламон аз байн рафтанд. Шукри Худо, ки «Ризвон эрур Ватан», «Армуғони Васлӣ», «Тоҷи шараф», «Матонат», «Бӯстони меҳр» барин китобҳоям рӯйи чопро диданд.

Аз фурсат истифода бурда ҷамоаи рӯзномаи «Овози тоҷик»-и овозадорро бо ҷашни садсолагӣ табрику муборакбод мекунам, меҳоҳам рӯзномаи азизи мо ба халқ ва кишвари маҳбубамон асрҳои аср хидмат кунад.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилояти Самарқанд.
Суратгир: Т. ХОВАРӢ.

Дар ҷевони китоб

МАҶМӮАИ МАҚОЛАҲОИ ПУБЛИТСИСТӢ

Дар олами маънӣ ҳар як низ чоеву макоми худро дорад. Аз ҷумла китоб. Ба қарибӣ ду китоби шоир ва ходими рӯзномаи «Овози тоҷик», узви Иттиҳоди нависандагони Ӯзбекистон Муҳаммадҷон Шодӣ ба забони ӯзбекӣ бо номи «Сӯз қадри – ўзлик дарди» ва китоби дуюм ба забони қазоқӣ «Улы тулғалардан үқсас тағдыры»-ро, ки дар нашриёти «Ҷавоҳир-илм-нашр»-и Тошканд чоп шуд, дастраси мо гардид.

Дар китоби «Улы тулғалардан үқсас тағдыры» маҷмӯаи мақолаҳои публитсистӣ, таҳлиливу танқидӣ ва таҳқиқоти журналистии дар се-чор соли охир навиштаи муаллиф, ки дар рӯзномаи «Нури жол» чоп шудаанд, гирд оварда шудааст. Китоб дар бораи таърихи ташаккули робитаҳои адабиву фарҳангии халқҳои бародар – тоҷику ӯзбеку қазоқ маълумот медиҳад. Муносибатҳои қадимии ин халқҳоро, ки бо гузашти замон бо ҳам хешу табор, рафиқу бародар, ҳамхуну решапайванд гардидаанд, ёдовар мешавад.

Робитаи дӯстона ва бародаронаи ду халқ дар тӯли солҳои Истиқлолияти миллӣ ба онҳо имкон дод, ки адабиёт ва санъати худро тараққӣ диҳанд, бароӣ эҷод шароит фароҳам оварданд ва ба чиқати табъу нашри асари адибони гузаштаву мусоир роҳи васеъро боз намоянд.

Китоби «Сӯз қадри – ўзлик дарди» дар бораи дастоварди ва мушкилоти имрӯзаи забоншиносии ӯзбек таҳқиқоти журналистии солҳои охир навиштаи муаллифро, ки дар рӯзномаҳои «Ҳуррият»,«Ӯзбекистон адабиёти ва санъати», «Шарқ зиёси», «Ӯзбекистон овози» ва ғайра чоп шудаанд, гирд овардааст. Онҳо мавзӯъ ва муаммоҳои доғи рӯзро дар бар мегиранд. Дар китоби мазкур гояи асосӣ ин риояи қоидаҳои забони ӯзбекӣ ва эҳтиром ба забони давлатист ва тамоми мавод бинобар муҳтаво ва мазмун ба ҳамдигар вобастагӣ доранд.

Хуллас, ҳар ду китоб маводи зиёди хонданибоб дошта, аз аҳамияти илмӣ-оммавӣ, маънавию маърифатӣ ва тарбиявию ахлоқӣ саршоранд.

Муҳаммадҷон Шодӣ имрӯз ҳам ҷавонону наврасон ба мухлисони хешро чун ҳамешагӣ бо маҷмӯи мақола, асарҳои назму насрии баландмазмуни худ ба роҳи рост ҳидоят мекунад. Муаллиф ҳар яки ин мақолаҳоро бо заҳмат навиштааст ва дар ҳамаи онҳо дарду ормонҳои халқи одӣ акс ёфтаанд.

Далер АЗИЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

2-юми май – рӯзи таваллуди устод Мирзо Турсунзода

«ҲАМЕША БО ВАТАН БУДАМ, ҲАМЕША БО ВАТАН МАСРУР»

Ба зодрӯзи арбоби ҷамъиятиву сиёсӣ, Шоири халқии Тоҷикистон, академики Академияи илмҳои Тоҷикистон, Қаҳрамони Тоҷикистон, раиси Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, раиси Кумитаи якдилии халқҳои Осиё ва Африқо, барандаи Ҷоизаи байналмилалии ба номи Ҷавоҳирлаъл Неҳру, ҷоизаҳои давлатии Иттиҳоди Шӯравӣ, Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абуабдулло Рӯдакӣ, тарҷумон ва шоири шаҳир, устод Мирзо Турсунзода 113 сол пур мешавад.

Устод Турсунзода Ватанро, ки муқаддастарин мафҳум аст, бо нерӯи хирад ва санъати олии шоирӣ сароидааст. Устод Турсунзода чун гӯшту нохун ҳамеша бо Ватан буд.

Аз зиндагиномааш пайдост, ки устод бе ёди Ватан нафас нахашида ва бе амри он ба чое гом набардоштааст. Байти зерини ӯ аз достони «Ҷони ширин» ин фикрро собит менамояд:

Мо сафар дорем бо
амри Ватан,
Бо супоришҳои халқи
хештан.

Шеърҳои ватанхоҳонаи устод Турсунзода аз лиҳози санъату мазмун баландаанд.

Шеъри ӯ шеърест, ки таваскути муҳаббат ба Ватан, модар касро ба сӯйи худшиносӣ мехонад. Устод Турсунзода ҳамеша бо Ватан буда, ба васфи он ки умр чун парниён шеъри нафис мегуфт ва худ ба мафҳуми муқаддаси Ватан омезиш меёфт.

Ӯ бо амри Ватан ба гӯшаҳои дури дунё сафар мекард, ҳангоми бозгашт ба марзи Ватан расида, хоки онро гаштаю баргашта мебӯсид:

Чун ниҳодам пойи худро бар
сари хоки Ватан,
Борҳо бӯсидам аз рухсори
поки Ватан.

Мо дар осори шоир ба шеърхое дучор мешавем, ки дар онҳо дилбастагии шоир ба кӯху дарёҳое, ки як ҳиссаи Ватани азизи ӯянд, эҳсос карда мешавад. Устод Мирзо Турсунзода дилдодаи дарёи Варзоб буд, ҳамон рӯде, ки сар ба санг зада, сӯйи Душанбе медавад. Шоири ошиқ ва дилдодаи обу хоки Ватан шеърҳои «Рӯди кӯҳӣ» (соли 1959), «Оби Душанбе» (соли 1963), «Рӯди ман» (соли 1966) ва «Таронаи рӯд» (соли 1968)-ро эҷод кардааст. Дар ин шеърҳо шоир бо рӯд гуфтугӯ мекунад.

Баҳор омад, зи умрам боз як
соли дигар бигзашт,
Тамоми зиндагӣ охиста аз
пеши назар бигзашт.
Ба мисли гӯшту нохун
ҳамеша бо Ватан будам,
Агарчи нисфи умри
беҳтаринам дар сафар
бигзашт.

Дар мисраи сеюм бо таъбири халқии «гӯшту нохун», ки аз ҳам ҷудо нестанд, ваҳдату ягонагии шоир бо Ватан хуб ифода ёфтааст. Дар хориҷи Ватан ишқи он ба адиби мубориз нерӯи тоза мебахшад. Ниҳоли умеди ватанпарварии адиб дар пардаи хурри ҳаёлу ҳавои Ватан нашъунумӯъ дорад. Ин аст, ки адиби суфтасухан ба бо таъбири устод Соҳиб Табаров, «саҳли мумтанеъгуфтор», барои хонанда бо сухану тафаккури олӣ дурри Адан ё дурри сухан суфтааст:

Ватан, дар ҳар кучо омад
ба сар форам ҳавои ту,
Ман аз он сӯйи укёнус
бишнидам садои ту.
Агарчи дар миён тӯфону
мавҷи баҳрҳо буданд.
Вале омад ба гӯши ман
садои рӯдҳои ту.

Эй кош, ҳар як фарди тоҷик аз устод Турсунзода ибрат гирифта ба миллату Ватан ҷонфидо мебуд.

Мо аминем, ки ғояҳои ватанпарваронаи ашъори устод Мирзо Турсунзода то абад дарси ватандорӣ ва хештаншиносӣ барои хурду калон ва пиру ҷавон мегардад.

Шервони УМРИДДИН,
узви Иттифоқи
журналистони Тоҷикистон.

Номҳои нав

ЛУТФИЯИ БУХОРОӢ

Чанд моҳ пеш дар фазои маҷозӣ номи Лутфия Баҳроноваро гурӯҳи «Тоҷикони Ӯзбекистон» ҳамчун шоири навқалам ба ҳамзабонон муаррифӣ намуда буд. Шоира Ӯғилой Ҷӯрабоева бо чанд сухани гарм қадамҳои ӯро ба олами шеър муборакбод гуфт:

«Як навиде аз Бухоро омадаст,
Баҳри шодии дили мо омадаст.
Лутфия – лутфи Худо, бо шеъри худ,
Чун ливое сӯи фардо омадаст.

Ба наздикӣ, пас аз хомӯшиҳои тӯлонӣ як нафар духтари Бухорои Шариф садо баланд карда, шеъри аввалини худро манзури мо намуд. Бигзор, дар осмони ин шаҳри аҷдодӣ чун ситораи дурахшон бошад.

Лутфия Баҳронова, соли 1976 дар деҳаи Алиёри ноҳияи Пешкӯи вилояти Бухоро чашм ба дунё кушода, пас аз хатми мактаби миёна дар солҳои 1994-1999 дар факултаи филологияи забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Бухоро фарҳо гирифтааст. Аз соли 1999 то 2005 дар мактаби миёнаи рақами 10-уми зодгоҳ ба донишомӯзон дарс гуфта, аз соли 2005 фаъолияти омӯзгориро дар мактаби рақами 8-уми ноҳияи Пешкӯ идома медиҳад.

Шеърҳои Лутфия огоҳанда ба дардҳои рӯзгори як зани бедор, як бонуи худшинос ва аҳли дил аст. Ва рӯзгор ба ивази ҳамин дардҳо ва андешаҳои созанда ба ӯ қалам додааст. Ин бону, ки ба мушкилиҳои зиндагӣ бо нерӯи шеърофараш ба муқовимат бархостааст, қавӣ аст, вагарна кайҳо худро ба амвоҷи барандаву шиканандаи зиндагӣ меандохту нопадид мегашт. Илоҳо, килки адабаш – асои Мӯсояш ва ниҳоли қаламаш дарахти мутташор гардад, то дар оянда наздик аз файзи чашмаи шеърҳои хубаш боғи адаби Бухоро сабзу гулафшон гардад! Ва бо орзуи тандурустӣ, пешравию комёбӣ ин порaро ҳам армуғон месозем:

Лутфе кун, ай Худову дигарбора боз кун
Дарвозае ба сӯйи Бухорои нози мо,
Ин ҷодаро барои ҳунарофарандагон,
Кӯтаҳ накун, паст накун,
Бар фароз кун.
Оядагони аз тариқи шеъри порсӣ
Бо порсӣ, бар мақоми меҳтаронро,
Сарфароз кун!

Дилшоди ФАРҲОДЗОД,
шоир.

ДУ НАМУНА АЗ ШЕЪРИ ШОИР

ДАР ВАСФИ МОДАР

Он қадар бисёр бошад васфи ин шахси накӯ,
Дурри маъниҳо бисуфтанд эй басо дар ҳаққи ӯ.
Он яке гуфто, ки бо модар бех зи шамси ховар аст,
Дигаре гуфто, ки ӯ бехтар зи моҳу ахтар аст.
Гавҳари ноёб бошад модари шабзиндадор,
Қуллаҳо андар хиҷолат пеши он сабру қарор.
Солҳо ташбеҳи ӯро менамоям ҷустуҷӯ,
Муъҷизотеро набинам ҳеҷ гаҳ монанди ӯ.
Нест ӯ хуршеду маҳ, болотар аз онон бувад,
Модари меҳнатқарин ибрат ба фарзандон бувад.
Офтобу моҳ хира пеши меҳри модарам,
Он ягона нури чашму ҳам ягона ахтарам.
Нест хушбӯтар гуле чун ӯ ба боғи умри ман,
Беҳтарин, волотарин, ноёб гавҳар, дурри ман.

ДОД АЗ ДУРӮЯҲО

Аз ин ҷаҳон дилмон шудам,
Дар ҳасратам пинҳон шудам.
Чун орзуҳо шуд сароб,
Дур аз ҷунин ёрон шудам.
Бар даст бигрифта қалам,
Аз доғи дил нолон шудам.
Андеша кардам аз қалам,
Аз гуфтанаш тарсон шудам.
Дасте биёмад сӯйи ман,
Аз ёриаш шодон шудам.
Шояд, ки аз зулмат равам,
Як меҳрро чӯён шудам.
Ишқе буд андар шоирӣ,
Бар боғи ӯ меҳмон шудам.
Чанде бигуфта байтҳо,
Бар доми бадхоҳон шудам.
Ҳайҳот, андар нимароҳ,
Қурбони бадбинон шудам.
Аз ғайбату аз фитнаҳо,
Афсурдадил ҳайрон шудам.
Аз мардуми зишту дурӯ,
Хуниндилу гирён шудам.
Аз ёру аз ағёр дур,
Безори номардон шудам.
Сад бор нопайдову гум
Аз шарти бадхоҳон шудам.
Аз ғайбати игвогарон
Дар байтҳо пинҳон шудам.
Раҳме ба ҳолам кун, Худо,
Саргаштаву сарсон шудам.

ДАР БИЕННАЛЕИ САНЪАТИ ВЕНЕТСИЯ ПАВИЛОНИ ӮЗБЕКИСТОН КУШОДА ШУД

Дар доираи Биенналеи санъати замонави Венетсия дар павилони миллии Ӯзбекистон маросими ботантана кушода шудани намоишгоҳи «Навбати худро аз даст мадеҳ» баргузор шуд. Шоири «Бегонагон дар ҳама ҷо» аз ҷониби созмондеҳи биеннале Андреано Педрос эълон карда шуд.

Созмондеҳи муҳтавои павилони мо Маркази санъати замонавӣ дар Тошканд гардид. Лоиҳа аз ҷониби рассоми ӯзбек Азиза Қодирӣ тайёр карда шудааст, барои ташкили намоишгоҳ гурӯҳи «Qizlar Collective»-и рассомони Тошканд бо ӯ ҳамроҳӣ карданд.

Дар намоишгоҳ сӯзанихои дастии сӯзаниҷдӯз Мадина Қосимбоева, ки мувофиқи нақшаҳои Азиза Қодирӣ тайёр шудаанд, намоиш дода шуданд.

Муҳтавои лоиҳаи намоишгоҳи «Навбати худро аз даст мадеҳ» бо мавзӯи биеннале бевосита алоқаманд мебошад. Вай муҳити атрофи театро ба миён меоварад, хонаҳои маданиеро, ки дар оғози асри XX дар худуди Авросиё ҷойгир буданд, таҷассум менамояд.

Вазъи театрӣ ба шароҳати ҳайкалчаҳо бинобар нақшаҳо бо сару либоси миллӣ ҷолиб гардида, онро маводи аудиовизуалии гурӯҳи рассомдухтарон пурра менамояд. Лоиҳа эътибори ҳозиронро ба таърихи занон, амалиёти ҷамоавӣ ва муносибатҳои мураккаби байни ҷисмҳои физикӣ ва олами атрофи он ҷалб месозад.

Соли равон намоишгоҳ ба ҳамкории тарафайни технология ва анъанаҳо вобаста карда шудааст. Сӯзанихои дастӣ ба кумаки технологияи интеллекти сунъӣ тасаввур карда мешаванд.

Чунин муносибат имкон медиҳад нафақат гулҳои табиии аньанавиро дарк кунем, балки боз тағйироти фарҳангиро дар олами кунунӣ идрок намоем.

Маркази санъати замонавӣ Тошканд бори аввал ба сифати созмондеҳи намоишгоҳ баромад кард.

Беҳрӯз ХУДОЙБЕРДИЕВ,
хабарнигори ЎзА.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ӯзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ӯзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ӯзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.
Рӯзнома дар компютерхонаи идора ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнаёфта ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва ахбороти Ӯзбекистон таҳти рақами 0003 ба рӯйхат гирифта шудааст.
Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-528.
Адади нашр 4242. Ҳаҷм 2 ҷузъи чопӣ.
Усули нашр – офсет, андозаи А-2.
ISSN 2010-7757
1 2 3 4 5 6

Муҳаррири навбатдор: М. Шодиев.
Саҳифабанд-дизайнер: Х. Тӯхтаева.
Мувофиқи ҷадвал — 21.00
Ба чоп супурда шуд — 20.30

Нишонии мо:
100011 ш.Тошканд, кӯчаи Навоӣ, 30, ошёнаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337;
Котибот +998555200336.
Факс: +998555200337.
сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail: ovozitoji@umail.uz, ovozi@list.ru
Индекси обуна 170.

Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ».
Нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.